

Vores j.nr. LIVSK.0005

3. maj 2021

APPELLANTERNES PÅSTANDSDOKUMENT

Sag BS-48002/2019-OLR

Kosmologisk Information v/Ruth Olsen
CVR.nr. 17398954
Klintvej 104, Klint
4500 Nykøbing Sjælland
(v/advokat Peer B. Petersen)

og

www.martinus-webcenter.dk
v/Søren Ingemann Larsen
Vesterled 35, st.
2100 København Ø
(v/advokat Peer B. Petersen)

og

Fonden Det Tredie Testamente
The Third Testament Foundation
CVR.nr. 29146721
Vestre Gade 6 A
2605 Brøndby
(v/advokat Per Justesen)

og

Livets skole i Åndsvidenskab
v/Jan Langekær
Vestre Gade 6 A
2605 Brøndby
(v/advokat Per Justesen)

mod

Fonden Martinus Åndsvidenskabelige
Institut
CVR-nr. 19 96 14 86
Mariendalsvej 94-96
2000 Frederiksberg
(v/advokat Martin Dahl Pedersen)

og

Sag BS-48075/2019-OLR

Åndsvidenskabsforlaget
v/dødsboet efter Kurt Christiansen
Limfjordsvej 29
2720 Vanløse
(v/advokat Peer B. Petersen)

mod

Fonden Martinus Åndsvidenskabelige
Institut
CVR-nr. 19 96 14 86
Mariendalsvej 94-96
2000 Frederiksberg
(v/advokat Martin Dahl Pedersen)

hovedforhandling den 10. og 11. Maj 2021.

Appellanterne benævnes i det følgende hver for sig således:

- Åndsvidenskabsforlaget v/ dødsboet efter Kurt Christiansen ("Åndsvidenskabsforlaget")
- Kosmologisk Information v/ Ruth Olsen ("Kosmologisk Information")
- martinus-webcenter.dk v/ Søren Ingemann Larsen ("martinus-webcenter")
- Fonden Det Tredie Testamente / The Third Testament Foundation og Livets Skole i Åndsvidenskab v/ Jan Langekær benævnes samlet som ("Livets Skole")

Indstævnte Fonden Martinus Åndsvidenskabelige Institut benævnes i det følgende fra tid til anden som ("Fonden").

Martinus' samlede værker (med hovedtitlen "Det Tredie Testamente") benævnes i det følgende til sammen "Det Tredie Testamente" samt "Værket".

På vegne af Åndsvidenskabsforlaget, Kosmologisk Information og martinus-webcenter nedlægges følgende

PÅSTANDE

- i. Overfor Fondens påstand om at Åndsvidenskabsforlaget skal anerkende at have været uberettiget til at udnytte Værket ved eksemplar fremstilling og tilgængeliggørelse for almenheden påstås:

FRIFINDELSE.

- ii. Overfor Fondens påstand om at Åndsvidenskabsforlaget skal ophøre med at eksemplarfremstille og tilgængeliggøre eksemplarer af Værket til almenheden påstås:

FRIFINDELSE.

- iii. Overfor Fondens påstand om at Kosmologisk Information skal anerkende at have været uberettiget til at udnytte Værket ved tilgængeliggørelse for almenheden påstås:

FRIFINDELSE.

- iv. Overfor Fondens påstand om at Kosmologisk Information skal ophøre med at tilgængeliggøre eksemplarer af Værket til almenheden påstås:

FRIFINDELSE.

- v. Overfor Fondens påstand om at martinus-webcenter skal anerkende at have været uberettiget til at udnytte Værket ved tilgængeliggørelse for almenheden ved offentlig fremførelse påstås:

FRIFINDELSE.

- vi. Overfor Fondens påstand om at martinus-webcenter skal anerkende uberettiget at have medvirket til at udnytte Værket ved tilgængeliggørelse for almenheden påstås:

FRIFINDELSE.

- vii. Overfor Fondens påstand om at martinus-webcenter skal ophøre med for almenheden at tilgængeliggøre eksemplarer af Værket ved offentlig fremførelse, og i den forbindelse fjerne ulovlige eksemplarer uploadet på internettet påstås:

FRIFINDELSE.

- viii. Overfor Fondens påstand om at martinus-webcenter skal ophøre med sin medvirken til tilgængeliggørelse for almenheden ved spredning af eksemplarer af Værket og i den forbindelse skal fjerne henvisningen til Kosmologisk

informations salg af ulovlige eksemplarer af Værket på dennes hjemmeside påstås:

FRIFINDELSE.

- ix. Overfor Fondens påstand om at martinus-webcenter skal ophøre med sin medvirken til tilgængeliggørelse for almenheden ved offentlig fremførelse af ulovlige eksemplarer af Værket og i den forbindelse skal fjerne linket til Livets Skoles hjemmeside hvor Livets Skoles tilbyder gratis download af 77 lydfiler med Martinus' foredrag påstås:

FRIFINDELSE.

- x. Over for Fondens påstand om, at Åndsvidenskabsforlaget, Kosmoslogisk Information og Livets Skole endeligt skal fjerne de ulovlige eksemplarer af Det Tredie Testamente, som henholdsvis Åndsvidenskabsforlaget, Kosmologisk Information og Livets Skole er ansvarlig for, fra handelen samt udlevere disse eksemplarer til Fonden, påstås:

FRIFINDELSE.

- xi. Over for Fondens påstand om, at appellanterne in solidum til Fonden skal betale DKK 1.000.000 med tillæg af sædvanlig procesrente fra sagens anlæg til betaling sker, påstås:

FRIFINDELSE, subsidiært FRIFINDELSE mod betaling af et af landsretten fastsat mindre beløb.

- xii. Over for Fondens påstand om at appellanterne til fonden skal betale DKK 1.000.000 med tillæg af sædvanlig procesrente fra sagens anlæg til betaling sker, påstås:

FRIFINDELSE, subsidiært FRIFINDELSE mod betaling af et af landsretten fastsat mindre beløb.

- xiii. Over for Fondens påstand om, at appellanterne for egen regning skal offentliggøre Københavns Byrets deldom af 11. december 2014, samt den endelige dom, påstås:

FRIFINDELSE.

INDSTÆVNTE HAR ADMINISTRERET MARTINUS' VÆRKER I STRID MED FUNDATSEN

(i)

Som beskrevet i Appellanternes processkrift C i byretssagen følger det af § 3, stk. 2 i Fundats for Martinus Idealfond, fremlagt i sagen som bilag 3 ("fundatsen"), at indstævnte har pligt til at "*bevare Martinus samlede værker uændret, som de foreligger fra hans side*", samt til at gøre værkerne tilgængelige for interesserede, "*herunder ved publicering*".

Som ligeledes anført i processkrift C følger det af kommentarerne til de identiske bestemmelser i Martinus Åndsvidenskabelige Instituts love af 25. maj 1982 (bilag Q), at bestemmelserne nærmere skal forstås således, at:

”Værkerne skal bevares uændret, så eftertiden ikke skal være i tvivl om, hvad der faktisk er Martinus egne værker, og hvad der ikke er”, og at

”Instituttet skal sørge for udgivelse af værkerne ... Det skal ske i betryggende form, ved at der ikke foretages ændringer i indholdet”.

Som anført i processkrift C er det muligt, at det er tilladt for indstævnte inden for rammerne af fundatsen at udgive opdaterede versioner af Værket som sket.

Men det må, ikke mindst med henvisning til ordlyden af de citerede bemærkninger til lovene fra 1982, anses for fastslået hinsides tvivl, at det aldrig må ske på bekostning af indstævntes kerneopgave – at publicere Værket som Martinus efterlod det.

Det forhold at Fonden via fundatsen er forpligtet til at følge Martinus' vilje udspringer i sidste instans af ophavsretslovens § 61 stk. 2, hvoraf det fremgår at ophavsmanden med bindende virkning for arvingerne kan give forskrifter om udøvelsen af ophavsretten. Værket er således, som det fremgår af det i sagen som bilag 4 fremlagte gavebrev, skænket til Fonden af Martinus som en testamentarisk disposition.

(ii)

Som beskrevet i processkrift C følger det af 1982-lovenes indledende tekst, at disses bestemmelser er afstemt med Martinus og er udarbejdet på baggrund af indgående drøftelser på bestyrelsesmøder i årene forud for Martinus' død, som dokumenteret via referater fra møderne, samt via afskrift af de fuldstændige båndoptagelser fra møderne, som opbevares på instituttet.

Da fundatsens formålsbestemmelse, som vist i processkrift C, er identisk med formålsbestemmelsen indeholdt i 1982-lovene, da formålsbestemmelsen ifølge 1982-lovenes § 9 aldrig må ændres og da Fonden som Martinus' arving efter princippet i ophavsretslovens § 61 stk. 2 er forpligtet til at følge hans ønsker vedrørende forvaltningen af ophavsretten, er drøftelserne med Martinus på de nævnte bestyrelsesmøder også af direkte relevans for fortolkningen af den gældende fundats.

Sagens processkrift C gengiver en lang række af sådanne drøftelser på bestyrelsesmøder holdt i årene forud for Martinus' død, både i form af citater fra bestyrelsesmødereferater og i form af referater fra udskrifter af båndoptagelser. Indstævnte er gentagne gange under sagen, både for byretten og for landsretten blevet opfordret til at oplyse om man er enige i at de citerede uddrag af drøftelserne er korrekte. Indstævnte har undladt at imødekomme sådanne opfordringer, hvorfor referaterne indeholdt i processkrift C bevismæssigt må lægges til grund, jfr. således retsplejelovens § 344 stk. 2.

De i processkrift C citerede uddrag af drøftelserne viser med al ønskelig tydelighed, at formålsbestemmelsen skal forstås, således som den umiddelbare ordlyd tilsiger det – at det er fondens opgave at udgive Værket, således som Martinus efterlod det, uden foretagelse af ændringer af nogen art, bortset måske fra rettelser af ikke tidligere opdagede graverende trykfejl/stavefejl.

Som det fremgår af de i de i processkrift C opregnede citater, udtrykkes dette gentagne gange og på forskellig vis gennem årene.

Et af de steder, hvor Martinus' ønske kommer klarest til udtryk, er i det i processkrift C citerede referat af bestyrelsesmødet holdt den 6. marts 1976, hvor det blev fastslået, at bortset

fra åbenlyse trykfejl må der ikke ændres i værkerne uden Martinus' personlige medvirken. Det fremgår videre af referatet, at Martinus indvilgede i at se nærmere på en liste med forslag til rettelser, som han blev præsenteret for, samtidig med at det *"... blev fastslået som helt ufravigeligt, at der ikke må foretages rettelser, heller ikke ved oversættelse, uden Martinus' medvirken, og såfremt den nævnte liste ikke når at blive behandlet, må der ikke i fremtiden foretages rettelser i Martinus' værker"*.

I udskriften af båndoptagelsen af et bestyrelsesmøde holdt den 7. september samme år (se citat 030 gengivet i processkrift C) tydeliggøres det yderligere, at der ikke må rettes andet end stavfejl, den dag Martinus ikke længere er i stand til at udtale sig, ligesom det eksplicit fremhæves, at han ikke ønsker, at Værket skal tilpasses ændringer i den vedtagne retstavning. Han nævner som eksempel herpå, at han fortsætter med at skrive navneord med store bogstaver, uanset at retskrivningsreformen af 1948, der trådte i kraft, mens han skrev på Livets Bog, foreskrev, at navneord fremover skulle skrives med lille.

Det som bilag R fremlagte manuskript til talen holdt af det daværende rådsmedlem Ib Schleicher i 1981 få måneder efter Martinus' død, såvel som det som bilag S fremlagte notat udarbejdet af det daværende rådsmedlem Henning Laug lavet fire år efter Martinus' bortgang viser da også, at det i perioden umiddelbart efter Martinus' død var rådsmedlemmernes opfattelse, at lovene, i overensstemmelse med deres ordlyd, og i overensstemmelse med de i processkrift C gengivne klare og righoldige fortolkningsbidrag fra bestyrelsesmøderne, foreskrev, at der ikke må rettes i Værket bortset fra åbenlyse trykfejl.

(iii)

Til supplerende belysning af hvorledes § 3, stk. 2 i fundatsen skal fortolkes er i sagen som bilag BH fremlagt et uddrag af en tale holdt af Martinus i 1972 (en takketale holdt i anledning af hans 82 års fødselsdag) Han anførte heri følgende:

"Ja, så var det jeg også nævnte før, hvis jeg skal falde væk, så må der jo være en fast struktur til at bevare disse ting, jeg har skabt. Det er allerede ordnet med en selvejende institution. Denne selvejende institution skal have en bestyrelse. Det forlanger loven.

Men så er jeg nødt til at forlange, at denne bestyrelse juridisk går med til at være ansvarlig for, at tingene bliver ført videre på den måde, det skal."

Til yderligere belysning af hvorledes § 3, stk. 2 i fundatsen skal fortolkes henvises endvidere til bilag BI, en erklæring udarbejdet af Rolf Elving, tidligere personlig elev af Martinus, og rådsmedlem i indstævnte i årene 1979 – 1986, dateret den 7. februar 2020. Rolf Elving forklarer i notatet, underbygget ved henvisninger til en række skriftsteder, hvorfor det var så magtpåliggende for Martinus, at hans værk blev bevaret 100% sådan, som han havde efterladt det.

(iv)

Som anført i appellanternes tidligere processkrifter anslås det, at der er foretaget mere end 240.000 ændringer i den reviderede udgave af hovedværket Livets Bog.

Indstævnte har ikke på noget tidspunkt under skriftvekslingen, trods gentagne opfordringer hertil, både for byretten og for landsretten, ønsket at af- eller bekræfte antallet af ændringer, endsigse tilvejebragt en komplet liste over de af denne foretagne ændringer af Martinus' værker. Det af appellanterne anslåede omfang af de foretagne ændringer må følgelig lægges til grund, jfr. således retsplejelovens § 344 stk. 2.

Som beskrevet i processkrift C kan, som endnu et eksempel på den gennemgribende karakter af de af indstævnte foretagne rettelser, nævnes, at man i den nye udgave har ændret stavemåden af hovedtitlen "Det Tredie Testamente" til "Det Tredje Testamente".

Til yderligere belysning af omfanget af de foretagne ændringer i det Tredie Testamente henvises til notatet fremlagt i sagen som bilag 16, udarbejdet af Søren Ingemann Larsen. Det fremgår af notatet at en foretagen gennemgang af blot 16 sider af Martinus' manuskript til det posthumt udgivne delværk "Den Intellektualiserede Kristendom" viser, at der i væsentligt omfang blot på disse få sider er foretaget indholdsmæssige ændringer.

Som anført i byretssagens processkrifter, og som gjort gældende under hovedforhandlingerne i byretten, er det af væsentlig betydning for den store personkreds, der studerer Værket og lever efter Martinus' verdensopfattelse, at der er adgang til det originale kildemateriale.

Det er, som det fremgår af fundatsen, indstævntes fremmeste pligt at sørge for, at der er en sådan adgang.

Indstævnte har, som anført i processkrifterne i byretssagen, kun efter at appellanterne påbegyndte udgivelsen, gjort dele af Værket (Livets Bog) tilgængeligt på dennes hjemmeside i en oprindelig udgave.

Værket er over 7.000 sider langt, og man har på indstævntes hjemmeside alene adgang til at klikke sig igennem det side for side. Dette gør det umuligt at få et overblik over de forskellige bind, ligesom det ikke er muligt at tage noter eller medbringe Værket steder, hvor der ikke er adgang til internettet. Det er heller ikke muligt at udskrive Værket fra hjemmesiden.

Den måde, hvorpå Værket præsenteres på indstævntes hjemmeside, gør det umuligt reelt at studere og i øvrigt anvende teksterne på en konstruktiv måde.

Indstævnte har følgelig groft tilsidesat pligten i medfør af fundatsen til at publicere Værket i dets oprindelige form.

(v)

Til supplerende belysning af omfanget af de af indstævnte foretagne ændringer i værket er som sagens bilag BP fremlagt indstævntes aktuelle udgivelsesdirektiv, som det foreligger på dennes hjemmeside: <https://www.martinus.dk/da-dk/vaerkets-udgivelse/>

Det fremgår heraf at:

"Vi fører kontrol med, at tekster og tilhørende, tegnede symboler gengives nøjagtigt, som Martinus ønskede det, når de enkelte værker publiceres. Det grundlæggende krav er, at indholdet skal bevares uændret. Martinus udtrykte bl.a. den holdning til sine tekster, at "hvis noget er skrevet primitivt, så skal det blive stående primitivt. Folk må gerne se, at jeg ikke er særlig belæst".

at:

"I de danske udgaver af værkerne foretages alene en korrekturmæssig kontrol for opståede trykfejl mv. samt en retskrivningsmæssig opdatering i de bøger, der er med gammel retskrivning. Desuden kontrolleres teksten med originalmanuskriptet for at afdække de sættefejl, der opstod i forbindelse med datidens mere omstændelige manuelle processer, når det maskinskrivne manuskript skulle omsættes til bogtryk."

og at:

"På Institutet forbereder vi også løbende nye præsentationsformer af Det Tredje Testamente. Værket skal leve op til nutidens krav til layout af side og tekst, og desuden vil det trykte medie blive suppleret af e-bøger og andre former for digitale læsemuligheder."

Disse citater viser, at man hos indstævnte er af den opfattelse, at man i ubegrænset omfang kan ændre i Værkets form, uden at ændre i Værkets indhold.

Denne opfattelse savner hjemmel i ordlyden af § 3, stk. 2 i fundatsen (bilag 3) ("fundatsen"), hvoraf det som anført ovenfor fremgår, at indstævnte har pligt til at *"bevare Martinus samlede værker uændret, som de foreligger fra hans side"*, samt til at gøre værkerne tilgængelige for interesserede, *"herunder ved publicering"*.

Der ses heller ikke at være holdepunkter for en sådan opfattelse i de ovennævnte talrige fortolkningsbidrag i form af udtalelser fra Martinus, og hans samtidige, som er dokumenteret via sagens bilag og via de i sagens processkrift C indeholdte gengivelser af en lang række af sådanne drøftelser på bestyrelsesmøder holdt i årene forud for Martinus' død, både i form af citater fra bestyrelsesmødereferater og i form af referater fra udskrifter af båndoptagelser.

(vi)

Den ovenfor beskrevne tilsidesættelse af en central forpligtelse, som fondens bestyrelse er pålagt i medfør af fundatsen, er tilsyneladende ikke af enestående karakter.

Som sagens bilag BQ er således fremlagt en bekymringsskrivelse dateret den 24. november 2020, som fondens næstformand, Jacob Kølle Christensen, har indsendt til Erhvervsstyrelsen, og hvori det anføres at:

"Jeg påtænker at føre en klagesag mod fondens bestyrelse, idet jeg mener, at de øvrige bestyrelsesmedlemmer ikke respekterer stifters vilje og foretager tiltag, der bærer præg af nepotisme og magtmisbrug.", ligesom der som sagens bilag BR er fremlagt en opfølgende og uddybende redegørelse, dateret den 17. december 2020, som fondens næstformand, Jacob Kølle Christensen, har indsendt til Erhvervsstyrelsen.

APPELLANTERNES HANDLINGER UDGØR IKKE EN KRÆNKELSE AF INDSTÆVNTE OPHAVSRET

(i)

Som anført ovenfor og i Appellanternes processkrift C i byretssagen er indstævntes manglende publicering af Martinus' værker i deres oprindelige form en grov tilsidesættelse af den kerneopgave, man er pålagt i medfør af fundatsen.

Som anført, er det af væsentlig betydning for den store personkreds, der studerer Værket og lever efter Martinus' verdensopfattelse, at der er adgang til det originale kildemateriale.

Det er, som det fremgår af fundatsen, indstævntes fremmeste pligt at sørge for, at der er en sådan adgang.

Indstævnte har, som anført, kun efter at appellanterne påbegyndte udgivelsen, gjort dele af Værket (Livets Bog) tilgængeligt på dennes hjemmeside.

Værket er over 7.000 sider langt, og man har på indstævntes hjemmeside alene adgang til at klikke sig igennem det side for side. Dette gør det umuligt at få et overblik over de forskellige bind, ligesom det ikke er muligt at tage noter eller medbringe Værket steder, hvor der ikke er adgang til internettet. Det er heller ikke muligt at udskrive Værket fra hjemmesiden.

Den måde, hvorpå Værket præsenteres på indstævntes hjemmeside, gør det, som anført, umuligt reelt at studere og i øvrigt anvende teksterne på en konstruktiv måde.

Da indstævnte således har misbrugt sin ophavsret til at tilsidesætte pligten i medfør af fundatsen til at publicere Værket i dets oprindelige form, og da adgang til Værket på et varigt medie er af afgørende betydning for den store personkreds, der studerer Martinus' Værk og lever efter hans verdensopfattelse, har appellanternes handlinger, der ikke har indebåret nogen økonomisk gevinst for disse, således været berettigede ud fra synspunkter om nødret, nødværge eller negotiorum gestio lignende betragtninger.

De har således via deres offentliggørelse af Værket varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget.

(ii)

Tilstedeværelsen af de ovenfor beskrevne objektive ansvarsfrihedsgrunde, begrundet i at de appellanterne således via deres offentliggørelse af Værket har varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget, og som man på grov vis har forsømt at varetage, accentueres yderligere af, at de omtvistede handlinger er foretaget med henblik på at sikre, at den store personkreds der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale.

Som tidligere anført er det fast antaget, både i den juridiske teori og i retspraksis, at hensynet til religions- og ytringsfrihed i den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 9 og 10 kan medføre, at en konkret handling ikke er retsstridig på trods af ordlyden af en retsregel, der ellers er gældende.

Indstævnte har via ankesvarskriftet ad realiteten under punkt 8, som et nyt bilag (107), fremlagt Kontaktblad af 1951, med henblik på at dokumentere at *"Værket var og er af videnskabelig karakter, og at værket således hverken kan indgå som led i en religion eller i øvrigt skulle kunne karakteriseres som hellig."*

Hertil bemærkes, at Martinus i den nævnte passus blot anfører, at hans arbejde *"[...]således ved sin intellektuelle struktur aldrig nogensinde [kan] blive en religion, baseret på tro"*, men derimod alene kan betegnes som *"kosmisk videnskab"*.

Der er følgelig ikke noget i den pågældende passus, der taler i mod, at Martinus' lære kan betegnes som en religion, baseret på videnskab.

Nok så afgørende bemærkes, at menneskerettighedskonventionens artikel 9 ikke blot beskytter retten til udøvelse af en defineret religion, idet også retten til at tænke frit og til at dyrke en overbevisning i bredere forstand efter bestemmelsens udtrykkelige ordlyd er omfattet af beskyttelsen.

Det forhold, at appellanterne alene har foretaget de omtvistede handlinger for at kompensere for indstævntes manglende efterlevelse af dennes pligt til at sikre, at den store personkreds der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale, indebærer følgelig, uanset om Martinus' tilhængere måtte betragte hans lære som en religion eller ej, at appellanterne, i medfør af principperne i menneskerettighedskonventionens artikel 9 og 10, under de konkrete omstændigheder ikke har gjort sig skyldig i en krænkelse af indstævntes ophavsret via de foretagne udgivelser af Værket i den oprindelige form.

INDSTÆVNTE KAN IKKE GØRE KRÆNKELSE AF OPHAVSRETTE GÆLDENDE SOM FØLGE AF TILKENDEGIVELSE OM AT VILLE AFSTÅ HERFRA, OG SOM FØLGE AF UDVIST PASSIVITET

(i)

Indstævnte har udtrykkeligt, via dennes i sagen som bilag 20 fremlagte notat/informationsmeddelelse, offentliggjort på dennes hjemmeside i marts 2010 på baggrund af en omfattende korrespondance om Åndsvidenskabsforlagets udgivelse af førsteudgaverne af Livets Bog 1-7, afstået fra at foretage yderligere retsforfølgning i anledning af de skete krænkelse.

(ii)

For det tilfælde, at landsretten ikke måtte finde, at offentliggørelsen i marts 2010 på indstævntes hjemmeside af det som bilag 20 fremlagte notat i sig selv indebærer, at indstævnte har afstået fra at foretage yderligere retsforfølgning i anledning af de skete krænkelse, gøres det gældende, at indstævnte med afsæt i den i notatet indeholdte informationsmeddelelse fra rådet har udvist retsfortabende passivitet, og således allerede som følge heraf ikke kan gøre de rejste krav gældende.

Det fremgår af indstævntes informationsmeddelelse fra marts 2010 (bilag 20), som også blev omtalt i indstævntes tidsskrift "Kosmos", at der på et privat forlag i februar 2010 er udkommet en piratudgivelse af førsteudgaverne af Livets bog 1-7, og at: "*Martinus Institut har påtalt krænkelsen over for udgiveren og opfordret om at udgivelse, distribution og salg ophører umiddelbart.*"

Til trods for at indstævnte anså udgivelsen for at være: "*en grov krænkelse af Martinus Instituts ophavsret til hele Martinus' værk*" kom rådet frem til "*efter grundige overvejelser*" at undlade retsforfølgelse af overtræderen.

Da indstævnte først tog skridt til at anlægge sag den 29. maj 2013, altså 3 år efter ovennævnte rådsmeddelelse gøres det gældende, at der er indtrådt rettighedsfortabende passivitet, idet appellanterne som følge af offentliggørelsen af notatet, og det efterfølgende lange tidsrum, havde føje til at antage, at indstævnte havde afstået fra at retsforfølge appellanternes udgivelser.

Til yderligere støtte for synspunktet om at indstævnte har udvist retsfortabende passivitet, og således allerede som følge heraf ikke kan gøre de rejste krav gældende henvises til, at appellanternes udgivelse af Værket faktisk blev omtalt i et informationsbrev fra rådet, helt tilbage i februar 2009. Se hertil sagens bilag 19. Det anførtes således heri at:

"Et tredje og meget aktuelt eksempel er en privat dansk hjemmeside, hvor førsteudgaverne af de fleste af Martinus' bøger er blevet lagt ud i en elektronisk form, så de frit kan downloades. Med dette brud på copyrigheten åbnes der desværre for en tvivl og usikkerhed hos læserne om, hvad der egentlig er Martinus' oprindelige og autentiske tekst."

Man har således fra indstævntes side haft kendskab til appellanternes udgivelse i mere end fire år inden sagen blev anlagt.

Dette forhold understreger blot yderligere, at der fra indstævntes side er udvist retsfortabende passivitet.

Den af indstævnte udviste passivitet er ikke kun relateret til appellanterne, idet indstævnte også, som dokumenteret i sagen, har undladt at reagere overfor en lang række andre helt åbenlyse krænkelse begået af tredjemand af ophavsrettighederne til Martinus' værker, herunder af de til værkerne knyttede symboler.

I sagen er som bilag BJ således fremlagt en korrespondance udvekslet mellem Stiftelsen Tredie Testamentet c/o Lars Smedlund, Göteborg, Sverige og indstævntes advokat i løbet af efteråret 2019, hvoraf det fremgår at Stiftelsen Tredje Testamentet gennem mindst 20 år har brugt Martinus' symboler og tekster i forbindelse med information om Værket, og at man agter at fortsætte hermed.

I sagen er videre som bilag BK fremlagt en korrespondance udvekslet mellem Jan Schultz og indstævntes advokat i perioden fra 17. februar 2018 til 1. november 2019, hvoraf det fremgår, at indstævnte ikke har taget skridt til at retsforfølge Jan Schultz, på trods af at sidstnævnte gentagne gange har afvist at efterkomme de på vegne indstævnte fremsatte påbud, idet han *"...følger Martinus' vilje med hensyn til hans værk. Dette, at der ikke må ændres så meget som et komma."*

Indstævnte har stadig ikke taget skridt til retsforfølgelse af hverken Stiftelsen Tredje Testamentet eller Jan Schultz, hvis aktiviteter stadig pågår.

I sagen er endvidere fremlagt bilag AQ – AW, som eksempler på tredjemands uautoriserede anvendelse af Martinus' værker, herunder af de til værkerne knyttede symboler. Som et yderligere eksempel er som bilag BL fremlagt et skærmpoint fra Youtube, der viser en lang række videoer udarbejdet af Henrik S. Holck, hvor der oplæses lange passager fra Værket.

Indstævntes langvarige passivitet over andre, der uden tilladelse, og ud fra motiver tilsvarende appellanternes, har foretaget offentliggørelse af Værket understreger således yderligere, at appellanterne havde føje til at antage, at indstævnte havde afstået fra at retsforfølge appellanternes udgivelser.

Indstævnte er da også af dennes advokat blevet rådgivet om, at den udviste passivitet, både overfor appellanterne, og overfor andre, der uden tilladelse, og ud fra motiver tilsvarende appellanternes, har foretaget offentliggørelse af Værket, rummer en risiko for at der er indtrådt fortabelse af rettigheder. Som sagens bilag BM er således fremlagt et af indstævntes advokat til indstævnte herom udarbejdet notat af 28. oktober 2018, som appellanterne er kommet i besiddelse af.

Indstævntes advokat anfører i notatet, at der i dansk retspraksis er eksempler på, at: *"....en rettighedshaver, der er bekendt med krænkelse efter en 5-6 år mister retten til at få nedlagt forbud mod krænkelse. Begrundelsen er at en sådan udvist passivitet fra rettighedshavernes side kan tages som udtryk for en accept af krænkelse, og at*

krænkerne derved kan have fået en berettiget forventning om at kunne fortsætte krænkelserne.”

Hertil bemærkes, at i den konkrete situation hvor indstævnte, som beskrevet ovenfor, i marts 2010 på dennes hjemmeside opslog den som bilag 20 fremlagte informationsmeddelelse fra Rådet, hvor man tilkendegav, at *”Efter grundige overvejelser er rådet kommet frem til at undlade retsforfølgelse af overtræderen. Denne beslutning er taget for at værne om den fredelige atmosfære inden for sagen.”*, vil der indtræde passivitet på et langt tidligere tidspunkt end efter 5-6 år, da indstævnte med den som bilag 20 fremlagte meddelelse har medvirket aktivt til at bibringe en berettiget forventning om at appellanterne kunne fortsætte deres aktiviteter.

Som sagens bilag BN er endvidere fremlagt et af indstævntes advokat til indstævnte udarbejdet notat fra 16. oktober 2008, som appellanterne er kommet i besiddelse af, relateret til Stiftelsen Tredie Testamentet, Sverige hvori det anføres at *”...såfremt Martinus Instituttet ønsker at forfølge en krænker retligt, skal der anlægges sag indenfor en rimelig tid for ikke at blive ramt af en passivitetsbetragtning.”*

Til supplerende belysning af indstævntes historiske tilbageholdenhed med at påtale tredjemands anvendelse af Værket fremlægges som sagens bilag BO en artikel skrevet af det daværende rådsmedlem Rolf Elving på alle rådsmedlemmernes vegne, bragt i indstævntes tidsskrift Kosmos i Februar 1986, hvori det blandt andet anførtes:

”I Martinus’ sidste 10 leveår var instituttets organisation og fremtidige ledelse nok et spørgsmål, som i særlig grad lå Martinus på sinde. Det var vigtigt for Martinus at klargøre for bestyrelsen, som rådet kaldtes på det tidspunkt, omfanget af det ansvarsområde, som Instituttet fremover skulle påtage sig.

Et for Martinus vejledende princip for alle disse samtaler var en stræben efter at mindske Instituttets ansvarsområde til det absolut nødvendige. Instituttet skal først og fremmest koncentrere sig om opgaver, som ingen anden kan eller bør påtage sig. Det vil faktisk sige, at så meget som muligt skal frit og betingelsesløst overlades til det ”private” initiativ.”

(iii)

Landsretten bør i medfør af retsplejelovens § 383 stk. 1 jfr. stk. 2 meddele tilladelse til fremsættelsen af anbringendet om, at det krav, som indstævnte oprindeligt måtte have haft mod appellanterne, er forskertset som følge af udvist passivitet, da det har nær tilknytning til det for byretten fremsatte anbringende om, at indstævnte udtrykkeligt via dennes i sagen som bilag 20 fremlagte informationsmeddelelse, udtrykkeligt har afstået fra at foretage yderligere retsforfølgning i anledning af de skete krænkelser.

Det er appellanternes synspunkt, at anbringendet bør tillades, da indstævnte, henset til anbringendet tætte sammenhæng med det nævnte tidligere fremsatte anbringende, og da det blev fremsat på det tidligst mulige tidspunkt i ankesagen, har til strækkelig mulighed for at varetage sine interesse.

Anbringendet bør endvidere tillades med henvisning til, at nægtelse af tilladelse til at det tages i betragtning, vil kunne medføre et uforholdsmæssigt tab for appellanterne.

Nok så afgørende bør indstævntes protest mod fremførelsen af anbringendet afvises, da det først er fremsat, efter at sagen har verseret ved landsretten i mere end halvandet år, og således er fremsat alt for sent.

Hvis indstævntes protest mod fremsættelsen af anbringendet skulle have været taget i betragtning, skulle den, sagt med andre ord, have været fremført i umiddelbar forlængelse af appellanternes indlevering af ankestævningen, eller i hvert fald i umiddelbar forlængelse af den af landsretten afsagte kendelse af 12. marts 2020. Det her anførte gælder ikke mindst henset til, at landsretten i den afsagte kendelse fremhævede det af indstævnte fremførte synspunkt, at "*anbringendet om retsfortabende passivitet blev behandlet af Københavns Byret*", og det af appellanterne fremførte synspunkt, at "*byretten ikke tog stilling til de under anken fremførte anbringender om retsfortabende passivitet...*"

BETINGELSER FOR PÅLÆGGELSE AF ERSTATNINGSANSVAR

For det tilfælde at landsretten måtte finde, at synspunkter om nødret, nødværge, negotiorum gestio eller hensyn til religions- og ytringsfrihed ikke kan føre til at appellanternes omtvistede handlinger ikke er at betragte som krænkelse af indstævntes ophavsret, og for det tilfælde, at landsretten måtte finde at indstævnte ej heller er afskåret fra at gøre krav gældende som følge af tilkendegivelsen indeholdt i det som bilag 20 fremlagte notat om, at man ikke agtede at foretage retsforfølgning, som blev offentliggjort på indstævntes hjemmeside, eller som følge af udvist passivitet, må der ses nærmere på, om de i ophavsretloven indeholdte bestemmelser for at ifalde ansvar er tilstede.

Det fremgår af ophavsretslovens § 83, at det er en betingelse for at ifalde ansvar for en foretaget ophavsretlig krænkelse (i form af pligt til betaling af rimeligt vederlag og/eller erstatning), at der fra overtræderens side er handlet forsætligt eller uagtsomt.

Ud over at sådanne subjektive betingelser må være til stede, forudsætter pålæggelsen af et ansvar efter de almindelige erstatningsretlige grundsætninger, at tillige en række objektive betingelser må være opfyldt.

Af relevans for nærværende sag må først og fremmest fremhæves, at der ikke kan pålægges erstatningsansvar, hvis der foreligger en eller flere objektive ansvarsfrihedsgrunde, herunder nødværge, nødret, negotiorum gestio eller samtykke.

Som uddybet nedenfor er det appellanternes opfattelse, at man ikke er pligtig at betale erstatning eller rimeligt vederlag, da offentliggørelsen af eksemplarerne af Værket, uagtet den mulige objektive krænkelse af indstævntes ophavsret, netop som følge af tilstedeværelsen af sådanne ansvarsfrihedsgrunde, ikke var retsstridige i erstatningsretlig henseende.

APPELLANTERNE ER IKKE ERSTATNINGSANSVARLIGE OG ER IKKE PLIGTIGE AT BETALE RIMELIGT VEDERLAG GRUNDET TILSTEDEVÆRELSEN AF OBJEKTIVE ANSVARSFRIHEDSGRUNDE

Som anført ovenfor er indstævntes manglende publicering af Martinus' værker i deres oprindelige form en grov tilsidesættelse af den kerneopgave, man er pålagt i medfør af fundatsen.

Som anført ovenfor, er det af væsentlig betydning for den store personkreds, der studerer Værket og lever efter Martinus' verdensopfattelse, at der er adgang til det originale kildemateriale.

Det er, som det fremgår af fundatsen, indstævntes fremmeste pligt at sørge for, at der er en sådan adgang.

Indstævnte har, som anført, kun efter at appellanterne påbegyndte udgivelsen, gjort dele af Værket (Livets Bog) tilgængeligt på dennes hjemmeside.

Værket er over 7.000 sider langt, og man har på indstævntes hjemmeside alene adgang til at klikke sig igennem det side for side. Dette gør det, som anført, umuligt at få et overblik over de forskellige bind, ligesom det ikke er muligt at tage noter eller medbringe Værket steder, hvor der ikke er adgang til internettet. Det er heller ikke muligt at udskrive Værket fra hjemmesiden.

Den måde, hvorpå Værket præsenteres på indstævntes hjemmeside, gør det umuligt reelt at studere og i øvrigt anvende teksterne på en konstruktiv måde.

Da indstævnte således har misbrugt sin ophavsret til at tilsidesætte pligten i medfør af fundatsen til at publicere Værket i dets oprindelige form, og da adgang til Værket på et varigt medie er af afgørende betydning for den store personkreds, der studerer Martinus' Værk og lever efter hans verdensopfattelse, har appellanternes handlinger således været berettigede ud fra synspunkter om nødret, nødværge eller negotiorum gestio lignende betragtninger.

Appellanterne har således via deres offentliggørelse af Værket varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget.

Som anført ovenfor er det i første række appellanternes synspunkt, at tilstedeværelsen af sådanne ansvarsfrihedsgrunde bør føre til, at deres handlinger slet ikke udgør en ophavsretlig krænkelse. Men for det tilfælde, at det måtte være landsrettens vurdering, at der ikke er grundlag for en konklusion om, at appellanternes handlinger slet ikke udgør en ophavsretlig krænkelse, bør landsretten nå frem til, at de foreliggende ansvarsfrihedsgrunde må føre til at erstatningsansvaret bortfalder.

Som følge af tilstedeværelsen af sådanne objektive ansvarsfrihedsgrunde bør appellanterne følgelig ikke pålægges pligt til at betale rimeligt vederlag endside erstatning i medfør af ophavsretslovens § 83.

APPELLANTERNE ER IKKE PLIGTIGE AT BETALE RIMELIGT VEDERLAG GRUNDET FORELIGGENDE FORTOLKNINGSBIDRAG TIL FUNDATSEN

Indstævnte er endvidere afskåret fra at afkræve rimeligt vederlag og erstatning fra appellanterne som følge af disses publicering af Værket, da det meget klart fremgår af de i processkrift C citerede fortolkningsbidrag i form af drøftelser på bestyrelsesmøder i årene forud for Martinus' død, at det var Martinus' udtrykkelige ønske, at fonden skulle afholde sig fra at retsforfølge ophavsretlige krænkelse af Værket.

Det her anførte gælder i særdeleshed krænkelse foretaget i en "god mening" (se hertil citaterne 001, 003, 004, 006, 0010 og 0023).

Martinus giver i et af de citerede båndudskrifter eksemplet, at man ikke ville have noget imod, at en tredjemand udgiver en "popudgave" af Værket.

På tilsvarende vis ville Martinus utvivlsomt ikke anse det for en krænkelse af Værket, der skal retsforfølges, at en tredjepart (som i tilfældet med appellanterne i nærværende sag) udgiver Værket i dets originale form i situationen, hvor fonden i strid med fundatsen alene udgiver en "popudgave".

Indstævnte er følgelig afskåret fra at afkræve rimeligt vederlag og erstatning fra appellanterne som følge af det implicitte samtykke til den skete publicering, der må udledes af fundatsen og de ovenfor citerede fortolkningsbidrag.

Hertil kommer, at indstævnte udtrykkeligt via dennes i sagen som bilag 20 fremlagte notat offentliggjort på dennes hjemmeside i marts 2010 på baggrund af en omfattende korrespondance om Åndsvidenskabsforlagets udgivelse af førsteudgaverne af Livets Bog 1-7 udtrykkeligt afstod fra at foretage yderligere retsforfølgning i anledning af de skete krænkelse og således fraskrev sig retten til at afkræve Åndsvidenskabsforlaget rimeligt vederlag og erstatning i denne anledning.

PÅLÆGGELSE AF PLIGT TIL AT BETALE ERSTATNING ELLER RIMELIGT VEDERLAG ER I STRID MED MENNESKERETTIGHEDSKONVENTIONENS BESTEMMELSER OM RELIGIONS- OG YTRINGS FRIHED

Tilstedeværelsen af de ovenfor beskrevne objektive ansvarsfrihedsgrunde, begrundet i at appellanterne således via deres offentliggørelse af Værket har varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget, og som man på grov vis har forsømt at varetage, accentueres, som nævnt, yderligere af, at de foretagne handlinger er foretaget med henblik på at sikre, at den store personkreds, der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale.

Som tidligere anført er det fast antaget, at hensynet til religions- og ytringsfrihed i den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 9 og 10 kan medføre, at en konkret handling ikke er retsstridig på trods af ordlyden af en retsregel, der ellers er gældende.

Det er, som anført ovenfor i første række appellanternes synspunkt, at dette bør føre til konklusionen, at deres handlinger slet ikke udgør en ophavsretlig krænkelse.

Under alle omstændigheder er det appellanternes subsidiaire synspunkt, at det forhold, at deres handlinger falder inden for rammerne af religions- og ytringsfrihedens kernebeskyttelse, i hvert fald må bevirke, at pligten til at betale rimeligt vederlag og/ eller erstatning helt bortfalder, eller i hvert fald må bedømmes meget lempeligt.

Det forhold, at appellanterne alene har foretaget de omtvistede handlinger for at kompensere for indstævntes manglende efterlevelse af dennes pligt til at sikre, at den store personkreds, der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale, indebærer, sagt med andre ord, at indstævnte, i medfør af principperne i menneskerettighedskonventionens artikel 9 og 10, under de konkrete omstændigheder ikke har krav på rimeligt vederlag

APPELLENTERNE ER IKKE ERSTATNINGSANSVARLIGE, DA INDSTÆVNTE IKKE HAR LIDT NOGET TAB

Appellanterne er under alle omstændigheder ikke pligtige at svare indstævnte erstatning i tillæg til det rimelige vederlag, som denne måtte blive pålagt at betale.

Dette idet indstævnte ikke har lidt noget tab ved de af appellanterne foretagne salg, lige som indstævnte ikke har fremlagt dokumentation for det påståede krav.

Køberne af de af appellanterne distribuerede eksemplarer af Værket har således netop købt disse frem for de af indstævnte solgte eksemplarer for at få en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale.

Hertil kommer, at det fremgår af bemærkningerne til lovenes § 4 stk. 5 (der er enslydende med fundatsens § 4 stk. 5) såvel som af de øvrige foreliggende fortolkningsbidrag, at der ikke må tjenes penge på Værket, der skal udgives på den billigst mulige måde. Se hertil blandt andet citat 15 og 31 fra båndudskrifterne fra bestyrelsesmøderne, gengivet i processkrift C, såvel som Henning Laugs notat (bilag 7).

Vedrørende de i sagen som bilag 74, 79, 84, 103 og 120 fremlagte tabsopgørelser mv. bemærkes, at de ikke er ledsaget af nogen form for dokumentation for de oplyste fortjenester pr. bog/download, som ligger til grund for opgørelsen, endsige dokumentation for, hvorledes den meget betydelige fortjeneste, som der opereres med i bilag 74, harmonerer med den i lovene og fundatsen indeholdte pligt til, at Værket skal sælges billigst muligt, samt det heri indeholdte påbud om, at der ikke må tjenes penge på Værket.

Som sagens bilag BS er fremlagt uddrag fra indstævntes tidsskrift KOSMOS fra årene 2010 – 2017, der viser indstævntes regnskabsmæssige hovedtal i de pågældende år. Hovedtallene i hvert af de pågældende år viser, at indstævntes indtægter fra bog salg (forlagsvirksomhed) i væsentlig grad overstiger tallene indeholdt i indstævntes tabsopgørelser.

Indstævntes mistede indtægter ses følgelig under alle omstændigheder at skulle reduceres væsentligt i forhold hvad der fremgår af tabsopgørelserne.

DER ER IKKE GRUNDLAG FOR PÅLÆGGELSE AF SOLIDARISK HÆFTELSE

Appellanterne skal frifindes for den nedlagte påstand om, at appellanterne in solidum til Fonden skal betale DKK 1.000.000 med tillæg af sædvanlig procesrente fra sagens anlæg til betaling sker, da der ikke er grundlag for pålæggelse af solidarisk hæftelse.

Appellanterne er uafhængige parter, hvis forskelligartede handlinger er foretaget uafhængigt af hinanden, hvorfor man ikke kan i falde ansvar på et solidarisk grundlag.

RETEN BØR UNDLADE AT GIVE PÅLÆG OM FJERNELSE AF EKSEMPLARER FRA HANDLEN

Ophavsretslovens § 84 fastslår, at retten kan pålægge fjernelse af eksemplarer, der krænker en ophavsret fra handle, samt at udlevere disse til ophavsmanden.

Det følger modsætningsvis heraf, at retten kan lade være med at give et sådant pålæg, hvis det ikke, henset til de konkrete omstændigheder, skønnes rimeligt.

Henset til, at appellanterne via deres offentliggørelse af Værket har varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget, og som man på grov vis har forsømt at varetage – nemlig at sikre, at den store personkreds der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale - bør landsretten udnytte dennes beføjelse til at afstå fra at give et sådant pålæg.

Appellanterne Åndsvidenskabsforlaget og Kosmoslogisk Information bør følgelig frifindes for den nedlagte påstand om at de skal fjerne de ulovlige eksemplarer af Det Tredie Testamente, som de hver især er ansvarlige for fra handelen, idet et sådant pålæg grundet de konkrete omstændigheder ikke er rimeligt.

RETTEEN BØR UNDLADE AT GIVE PÅLÆG OM OFFENTLIGGØRELSE AF DOMMEN

Ophavsretslovens § 84a fastslår, at retten kan pålægge en part, der krænker en ophavsret at offentliggøre dommen, der fastslår dette.

Det følger modsætningsvist heraf at retten kan lade være med at give et sådant pålæg, hvis det ikke, henset til de konkrete omstændigheder, skønnes rimeligt.

Henset til, at appellanterne via deres offentliggørelse af Værket har varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget, og som man på grov vis har forsømt at varetage – nemlig at sikre, at den store personkreds der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale - bør retten udnytte dennes beføjelse til at afstå fra at give et sådant pålæg, idet et sådant pålæg grundet de konkrete omstændigheder ikke er rimeligt.

BYRETTE HAR BEGÅET SAGSBEHANDLINGSFEJL

Særligt på vegne af Åndsvidenskabsforlaget gøres det supplerende gældende, at den mod denne af byretten afsagte udeblivelsesdom kan ankes.

Kriteriet for at anke en udeblivelsesdom efter rpl. § 369, stk. 4 er påberåbelse af fejl ved sagsbehandlingen.

Det er Åndsvidenskabsforlagets opfattelse, at dette kriterium er opfyldt, og at dommen følgelig kan ankes.

Af Byrettens begrundelse og afgørelse fremgår det, at: "*Da sagsøgtes advokat i det retsmøde, hvortil der var berammet hovedforhandling i sagen, fratrådte forud for at have nedlagt nogen påstand, og da sagsøgte ikke selv var mødt eller i øvrigt repræsenteret, afsiges der, jfr. retsplejelovens § 362, dom efter sagsøgerens påstand i det nedenfor angivne omfang, der findes begrundet i sagsfremstillingen og det i øvrigt fremkomne, med renter og sagsomkostninger som nedenfor anført.*"

Der er fra byrettens side begået sagsbehandlingsfejl, idet appellantens Åndsvidenskabsforlagets nu afdøde indehaver, Kurt Christiansen, ved den berammede hovedforhandling i sagen den 2. juli 2019 havde dokumenteret lovligt forfald ved forevisning at den i sagen som bilag BT fremlagte lægeattest. Til trods for dokumentationen for lovligt forfald nægtede Københavns Byret ved kendelse at udsætte hovedforhandlingen den 2. juli 2019, hvilket strider imod domstolenes mangeårige faste praksis udviklet med henvisning til retsplejelovens § 360, stk. 7, hvoraf fremgår, at retten kan undlade at tillægge en parts udeblivelse udeblivelsesvirkning, hvis udeblivelsen må antages at skyldes lovligt forfald. Byrettens kendelse af 2. juli 2019 er fremlagt som sagens Bilag BE.

Konkret medfører den af byretten afsagte dom, at Åndsvidenskabsforlaget er blevet dømt på andres vidneudsagn uden at have haft mulighed for at komme til orde, hvilket udgør en alvorlig krænkelse af dennes retssikkerhed. Åndsvidenskabsforlagets stilling er dermed blevet forringet ved gennemførelsen af den berammede hovedforhandling.

Foruden at udgøre en alvorlig krænkelse af Åndsvidenskabsforlagets retssikkerhed, er byrettens undladelse af at udsætte hovedforhandlingen en krænkelse af appellants anerkendte retskrav på at få prøvet sin sag i to instanser i henhold til Artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til en retfærdig rettergang.

Begge forhold er af væsentlig betydning, ikke alene for sagen og hensynet til en rigtig dom, men i særdeleshed for appellantens, der er blevet dømt på andres vidneudsagn, som han på grund af den trufne afgørelse ikke har haft mulighed for at imødegå.

Det er dermed en grov sagsbehandlingsfejl, som Byretten ved den afsagte dom den 19. juli 2019 har begået, og den findes deslige at være i modstrid med mangeårig fast praksis.

Der kan i denne forbindelse henvises til UfR 2011.2259 H. Ifølge dommen havde landsretten ikke begået sagsbehandlingsfejl ved under hensyn til sagens forløb, herunder med flere omberammelser og fornyet anmodning om omberømmelse, at optage sagen til dom og derpå afsige udeblivelsesdom, uanset at sagsøgte i sagen, der var udeblevet fra den berammede hovedforhandling, havde oplyst, at han var blevet indlagt på hospital.

Af Højesterets præmisser fremgår det, at: "*Landsretten modtog ikke lægeerklæring vedrørende den sygdom, Svend Ove Jensen angav at lide af den 21. august 2009, og på baggrund af sagens hidtidige forløb udgjorde det materiale, landsretten modtog vedrørende hospitalsindlæggelsen den 22. august 2009, ikke fornøden dokumentation for, at Svend Ove Jensen havde haft lovligt forfald den 24. august 2009. Efter det forudgående forløb kan det endvidere ikke kritiseres, at landsretten - uanset oplysningen om hospitalsindlæggelse - undlod at give Svend Ove Jensen en frist til fremlæggelse af yderligere dokumentation for, at han havde haft lovligt forfald.*

Da der således ikke er grundlag for at fastslå, at landsretten har begået fejl ved sagsbehandlingen, jf. retsplejelovens § 369, stk. 4, stadfæster Højesteret dommen.

..."[Min fremhævelse]

I nærværende sag er der derimod dokumentation for lovligt forfald, hvilket også fremgår af Byrettens kendelse af den 2. juli 2019, vedlagt som Bilag BE, hvori det angives: "*Det kan herefter ikke lægges til grund, at Kurt Christiansens stilling vil blive forringet ved gennemførelse af den berammede hovedforhandling, uanset at Kurt Christiansen har dokumenteret lovligt forfald.*" [Min fremhævelse]

Det er således Åndsvidenskabsforlagets opfattelse, at Københavns Byrets afgørelse af 19. juli 2019 bør realitetsbehandles af landsretten som 2. instans, idet der fra byrettens side er begået en grov sagsbehandlingsfejl af væsentlig betydning for sagens forløb og udfald.

ANBRINGENDER

Til støtte for samtlige de nedlagte påstande gøres det gældende,

Ad indstævnte har administreret Martinus' værker i strid med fundatsen

- at det følger af ordlyden af fundatsens (bilag 3) § 3, stk. 2, at indstævnte har pligt til at "*bevare Martinus' samlede værker uændret, som de foreligger fra hans side*", samt til at gøre værkerne tilgængelige for interesserede, "*herunder ved publicering*",
- at det følger af kommentarerne til de identiske bestemmelser i Martinus Åndsvidenskabelige Instituts love af 25. maj 1982 (bilag Q), som fundatsen afløste i 1996, at bestemmelserne nærmere skal forstås således, at: "*Værkerne skal bevares uændret, så eftertiden ikke skal være i tvivl om, hvad der faktisk er Martinus' egne værker, og hvad der ikke er*", og at "*Instituttet skal sørge for udgivelse af værkerne ... Det skal ske i betryggende form, ved at der ikke foretages ændringer i indholdet*",
- at det følger af 1982-lovenes indledende tekst, at disses bestemmelser er afstemt med Martinus, og er udarbejdet på baggrund af indgående drøftelser på bestyrelsesmøder i årene forud for Martinus' død som dokumenteret via referater fra møderne, samt via afskrift af de fuldstændige båndoptagelser fra møderne, som opbevares på instituttet,
- at da fundatsens formålsbestemmelse er identisk med formålsbestemmelsen indeholdt i 1982-lovene, da formålsbestemmelsen ifølge 1982-lovenes § 9 aldrig må ændres og da Fonden som Martinus' arving efter princippet i ophavsretslovens § 61 stk. 2 er forpligtet til at følge hans ønsker vedrørende forvaltningen af ophavsretten, er drøftelserne med Martinus på de nævnte bestyrelsesmøder af direkte relevans for fortolkningen også af den gældende fundats,
- at sagens processkrift C gengiver en lang række af sådanne drøftelser på bestyrelsesmøder holdt i årene forud for Martinus' død, både i form af citater fra bestyrelsesmødereferater og i form af referater fra udskrifter af båndoptagelser,
- at indstævnte gentagne gange under sagen, både for byretten og for landsretten er blevet opfordret til at oplyse, om man er enige i, at de citerede uddrag af drøftelserne er korrekte,
- at indstævnte har undladt at imødekomme sådanne opfordringer, hvorfor korrektheden af referaterne indeholdt i processkrift C bevismæssigt må lægges til grund, jfr. således retsplejelovens § 344 stk. 2,

- at referaterne og udskrifterne af drøftelserne fra bestyrelsesmøderne gengivet i processkrift C med al ønskelig tydelighed viser, at formålsbestemmelsen skal forstås, således som den umiddelbare ordlyd tilsiger det – at det er fondens opgave at udgive Værket, således som Martinus efterlod det, uden foretagelse af ændringer af nogen art, bortset måske fra rettelser af ikke tidligere opdagede graverende trykfejl/stavefejl,
 - at det som bilag R fremlagte manuskript til talen holdt af det daværende rådsmedlem Ib Schleicher i 1981 få måneder efter Martinus' død, såvel som det som bilag S fremlagte notat udarbejdet af det daværende rådsmedlem Henning Laug lavet fire år efter Martinus' bortgang da også viser, at det i perioden umiddelbart efter Martinus' død var rådsmedlemmernes opfattelse, at lovene, i overensstemmelse med deres ordlyd, og i overensstemmelse med de i processkrift C gengivne klare og righoldige fortolkningsbidrag fra bestyrelsesmøderne, foreskrev, at der ikke må rettes i Værket bortset fra åbenlyse trykfejl,
 - at til yderligere belysning af hvorledes § 3, stk. 2 i fundatsen skal fortolkes henvises endvidere til bilag BI, en erklæring udarbejdet af Rolf Elving, tidligere personlig elev af Martinus, og rådsmedlem i indstævnte i årene 1979 – 1986, dateret den 7. februar 2020, hvori det beskrives, underbygget ved henvisninger til en række skriftsteder, hvorfor det var så magtpåliggende for Martinus, at hans værk blev bevaret 100% sådan, som han havde efterladt det,
 - at som anført i appellanternes tidligere processkrifter anslås det, at der er foretaget mere end 240.000 ændringer i den reviderede udgave af hovedværket Livets Bog.
 - at indstævnte ikke på noget tidspunkt under skriftvekslingen, trods gentagne opfordringer hertil, både for byretten og for landsretten, har ønsket at af- eller bekræfte antallet af ændringer, endsiges tilvejebragt en komplet liste over de af denne foretagne ændringer af Martinus' værker,
 - at det af appellanterne anslåede omfang af de foretagne ændringer følgelig må lægges til grund, jfr. således retsplejelovens § 344 stk. 2,
 - at som beskrevet i processkrift C kan som endnu et eksempel på den gennemgribende karakter af de af indstævnte foretagne rettelser nævnes, at man i den nye udgave har ændret stavemåden af hovedtitlen "Det Tredie Testamente" til "Det Tredje Testamente",
 - at til yderligere belysning af omfanget af de foretagne ændringer i det Tredie Testamente henvises til notatet fremlagt i sagen som bilag 16, udarbejdet af Søren Ingemann Larsen, hvoraf det fremgår, at en foretagen gennemgang af blot 16 sider af Martinus' manuskript til det posthumt udgivne delværk "Den Intellektualiserede Kristendom" viser, at der i væsentligt omfang blot på disse få sider er foretaget indholdsmæssige ændringer,
 - at den af indstævnte udgivne reviderede version således ikke opfylder den klare formålsbestemmelse indeholdt i fundatsens § 3, stk. 2,
 - at indstævnte heller ikke opfylder fundatsens formålsbestemmelse med den onlineadgang til den originale version af Værket, som man efter appellanternes påbegyndelse af deres udgivelsesaktiviteter har stillet til rådighed for offentligheden,
- idet det kun er dele af Værket der er tilgængeligt på denne vis, og

- idet der alene er mulighed for at klikke sig igennem Værket side for side uden mulighed for at udskrive det,
- at den interesserede offentlighed følgelig ikke levnes nogen praktisk mulighed for at studere det over 7.000 sider lange værk i den originale version, som Martinus efterlod,
- at indstævnte følgelig groft har tilsidesat den kerneopgave, man er pålagt i medfør af fundatsen,
- at denne tilsidesættelse af en central forpligtelse, som fondens bestyrelse er pålagt i medfør af fundatsen tilsyneladende, som det fremgår af sagens bilag BQ og BR, ikke er af enestående karakter.

Ad appellanternes handlinger udgør ikke en krænkelse af indstævntes ophavsret

- at indstævntes manglende publicering af Martinus' værker i deres oprindelige form, som anført, er en grov tilsidesættelse af den kerneopgave, man er pålagt i medfør af fundatsen,
- at det, som anført, er af væsentlig betydning for den store personkreds, der studerer Værket og lever efter Martinus' verdensopfattelse, at der er adgang til det originale kildemateriale,
- at det, som det fremgår af fundatsen, er indstævntes fremmeste pligt at sørge for, at der er en sådan adgang,
- at indstævnte, som anført, kun efter at appellanterne påbegyndte udgivelsen, har gjort dele af Værket (Livets Bog) tilgængeligt på dennes hjemmeside,
- at Værket er over 7.000 sider langt, og at man på indstævntes hjemmeside alene har adgang til at klikke sig igennem det side for side,
- at dette gør det umuligt at få et overblik over de forskellige bind, ligesom det ikke er muligt at tage noter eller medbringe Værket steder, hvor der ikke er adgang til internettet. Det er heller ikke muligt at udskrive Værket fra hjemmesiden,
- at den måde, hvorpå Værket præsenteres på indstævntes hjemmeside, som anført, gør det umuligt reelt at studere og i øvrigt anvende teksterne på en konstruktiv måde,
- at da indstævnte således har misbrugt sin ophavsret til at tilsidesætte pligten i medfør af fundatsen til at publicere Værket i dets oprindelige form, og da adgang til Værket på et varigt medie er af afgørende betydning for den store personkreds, der studerer Martinus' Værk og lever efter hans verdensopfattelse, har appellanternes handlinger, der ikke har indebåret nogen økonomisk gevinst for disse, været berettigede ud fra synspunkter om nødret, nødværge eller negotiorum gestio lignende betragtninger,
- at appellanterne, via deres offentliggørelse af Værket, sagt med andre ord har varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget,

- at tilstedeværelsen af sådanne objektive ansvarsfrihedsgrunde yderligere accentueres af, at appellanternes omtvistede handlinger er foretaget med henblik på at sikre, at den store personkreds, der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale,
- at som tidligere anført er det fast antaget, både i den juridiske teori og i retspraksis, at hensynet til religions- og ytringsfrihed i den Europæiske Menneskerettighedskonventionens artikel 9 og 10 kan medføre, at en konkret handling ikke er retsstridig på trods af ordlyden af en retsregel, der ellers er gældende,
- at menneskerettighedskonventionens artikel 9 ikke blot beskytter retten til udøvelse af en defineret religion, idet også retten til at tænke frit og til at dyrke en overbevisning i bredere forstand efter bestemmelsens udtrykkelige ordlyd er omfattet af beskyttelsen,
- at det forhold, at appellanterne alene har foretaget de omtvistede handlinger for at kompensere for indstævntes manglende efterlevelse af dennes pligt til at sikre, at den store personkreds, der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale følgelig, uanset om Martinus' tilhængere måtte betragte hans lære som en religion eller ej, indebærer, at appellanterne, i medfør af principperne i menneskerettighedskonventionens artikel 9 og 10, under de konkrete omstændigheder ikke har gjort sig skyldig i en krænkelse af indstævntes ophavsret via de foretagne udgivelser af Værket i den oprindelige form,

Ad indstævnte kan ikke gøre krænkelse ophavsretten gældende som følge af tilkendegivelse om at ville afstå heraf, og som følge af udvist passivitet

- at indstævnte via dennes i sagen som bilag 20 fremlagte notat, offentliggjort på dennes hjemmeside i marts 2010 på baggrund af en omfattende korrespondance om Åndsvidenskabsforlagets udgivelse af førsteudgaverne af Livets Bog 1-7, udtrykkeligt har afstået fra at foretage yderligere retsforfølgning i anledning af de skete krænkelse,
- at for det tilfælde, at landsretten ikke måtte finde at offentliggørelsen i marts 2010 på indstævntes hjemmeside af det som bilag 20 fremlagte notat i sig selv indebærer at indstævnte har afstået fra at foretage yderligere retsforfølgning i anledning af de skete krænkelse, gøres det gældende, at indstævnte med afsæt i den i notatet indeholdte rådsmeddelelse har udvist retsfortabende passivitet, og således allerede som følge heraf ikke kan gøre de rejste krav gældende,
- at det fremgår af indstævntes rådsmeddelelse fra marts 2010 (bilag 20), som også blev omtalt i indstævntes tidsskrift "Kosmos", at der på et privat forlag i februar 2010 er udkommet en piratudgivelse af førsteudgaverne af Livets bog 1-7, og at: "*Martinus Institut har påtalt krænkelsen over for udgiveren og opfordret om at udgivelse, distribution og salg ophører umiddelbart.*",
- at til trods for at indstævnte anså udgivelsen for at være: "*en grov krænkelse af Martinus Instituts ophavsret til hele Martinus' værk*" kom rådet frem til "*efter grundige overvejelser*" at undlade retsforfølgelse af overtræderen,

- at da indstævnte først tog skridt til at anlægge sag den 29. maj 2013, altså 3 år efter ovennævnte rådsmeddelelse gøres det gældende, at der er indtrådt rettighedsfortabende passivitet, idet appellanterne som følge af offentliggørelsen af notatet, og det efterfølgende lange tidsrum, havde føje til at antage, at indstævnte havde afstået fra at retsforfølge appellanternes udgivelser,
- at til yderligere støtte for synspunktet om, at indstævnte har udvist retsfortabende passivitet, og således allerede som følge heraf ikke kan gøre de rejste krav gældende, henvises til, at appellanternes udgivelse af Værket faktisk blev omtalt i et informationsbrev fra rådet, helt tilbage i februar 2009 (bilag 19),
- at man således fra indstævntes side har haft kendskab til appellanternes udgivelse i mere end fire år, inden sagen blev anlagt,
- at dette forhold blot yderligere understreger, at der fra indstævntes side er udvist retsfortabende passivitet,
- at den af indstævnte udviste passivitet ikke kun er relateret til appellanterne, idet indstævnte også, som dokumenteret i sagen, har undladt at reagere overfor en lang række andre helt åbenlyse krænkelse begået af tredjemand af ophavsrettighederne til Martinus' værker, herunder af de til værkerne knyttede symboler, jfr. hertil eksempelvis bilag AQ til AW, bilag BJ, og bilag BK og BL,
- at indstævntes langvarige passivitet over andre, der uden tilladelse, og ud fra motiver tilsvarende appellanternes, har foretaget offentliggørelse af Værket understreger således yderligere, at appellanterne havde føje til at antage, at indstævnte havde afstået fra at retsforfølge appellanternes udgivelser,
- at indstævnte af dennes advokat er blevet rådgivet om, at den udviste passivitet, både overfor appellanterne, og overfor andre, der uden tilladelse, og ud fra motiver tilsvarende appellanternes, har foretaget offentliggørelse af Værket, rummer en risiko for, at der er indtrådt fortabelse af rettigheder (bilag BM og BN),
- at anbringendet, om at det krav, som indstævnte oprindeligt måtte have haft mod appellanterne, er forskertset som følge af udvist passivitet, har nær tilknytning til det for byretten fremsatte anbringende om, at indstævnte udtrykkeligt via dennes i sagen som bilag 20 fremlagte informationsmeddelelse, offentliggjort på dennes hjemmeside i marts 2010, på baggrund af en omfattende korrespondance om Åndsvidenskabsforlagets udgivelse af førsteudgaverne af Livets Bog 1-7, udtrykkeligt har afstået fra at foretage yderligere retsforfølgning i anledning af de skete krænkelse,
- at anbringendet om at der er udvist passivitet, som følge af dets nære sammenhæng med det nævnte tidligere fremsatte anbringende, og da det blev fremsat på det tidligst mulige tidspunkt i ankesagen, bør tillades, da indstævnte har tilstrækkelig mulighed for at varetage sine interesser, jfr. således retsplejelovens § 383 stk. 1 jfr. stk. 2,
- at anbringendet endvidere bør tillades med henvisning til, at nægtelse af tilladelse til at det tages i betragtning, vil kunne medføre et uforholdsmæssigt tab for appellanterne,

- at nok så afgørende bør indstævntes protest mod fremførelsen af anbringendet afvises, da protesten først er fremsat efter at sagen har verseret ved landsretten i mere end halvandet år, og således er fremsat alt for sent.

Særligt til støtte for de nedlagte påstande xi og xii gøres det gældende,

Ad betingelser for at pålægge erstatningsansvar

- at for det tilfælde, at landsretten måtte finde, at synspunkter om nødret, nødværge, negotiorum gestio eller hensyn til religions- og ytringsfrihed ikke kan føre til at appellanternes omtvistede handlinger ikke er at betragte som krænkelse af indstævntes ophavsret, og for det tilfælde, at landsretten måtte finde, at indstævnte ej heller er afskåret fra at gøre krav gældende som følge af tilkendegivelsen indeholdt i det som bilag 20 fremlagte notat om, at man ikke agtede at foretage retsforfølgning, eller som følge af udvist passivitet, må der ses nærmere på, om de i ophavsretloven indeholdte bestemmelser for at ifalde ansvar er tilstede,
- at det fremgår af ophavsretslovens § 83, at det er en betingelse for at ifalde ansvar for en foretaget ophavsretlig krænkelse (i form af pligt til betaling af rimeligt vederlag og/eller erstatning), at der fra overtræderens side er handlet forsætligt eller uagtsomt,
- at ud over at sådanne subjektive betingelser må være til stede, forudsætter pålæggelsen af et ansvar efter de almindelige erstatningsretlige grundsætninger, at tillige en række objektive betingelser må være opfyldt,
- at af relevans for nærværende sag må først og fremmest fremhæves, at der ikke kan pålægges erstatningsansvar, hvis der foreligger en eller flere objektive ansvarsfrihedsgrunde, herunder nødværge, nødret, negotiorum gestio, samtykke eller hensyn til religions- og ytringsfrihed,
- at som uddybet nedenfor er det appellanternes opfattelse, at man ikke er pligtig at betale erstatning eller rimeligt vederlag, da offentliggørelsen af eksemplarerne af Værket, uagtet den mulige objektive krænkelse af indstævntes ophavsret, netop som følge af tilstedeværelsen af sådanne ansvarsfrihedsgrunde ikke var retsstridig i erstatningsretlig henseende,

Ad appellanterne er ikke erstatningsansvarlige, og er ikke pligtige at betale rimeligt vederlag grundet tilstedeværelsen af objektive ansvarsfrihedsgrunde

- at som anført ovenfor er indstævntes manglende publicering af Martinus' værker i deres oprindelige form en grov tilsidesættelse af den kerneopgave, man er pålagt i medfør af fundatsen,
- at som anført ovenfor, er det af væsentlig betydning for den store personkreds, der studerer Værket og lever efter Martinus' verdensopfattelse, at der er adgang til det originale kildemateriale,
- at det, som det fremgår af fundatsen, er indstævntes fremmeste pligt at sørge for, at der er en sådan adgang,

- at indstævnte, som anført, kun efter at appellanterne påbegyndte udgivelsen, har gjort dele af Værket (Livets Bog) tilgængeligt på dennes hjemmeside,
- at værket er over 7.000 sider langt, og man har på indstævntes hjemmeside alene adgang til at klikke sig igennem det side for side,
- at dette, som anført, gør det umuligt at få et overblik over de forskellige bind, ligesom det ikke er muligt at tage noter eller medbringe Værket steder, hvor der ikke er adgang til internettet,
- at det er heller ikke muligt at udskrive Værket fra hjemmesiden,
- at den måde, hvorpå Værket præsenteres på indstævntes hjemmeside, gør det umuligt reelt at studere og i øvrigt anvende teksterne på en konstruktiv måde,
- at da indstævnte således har misbrugt sin ophavsret til at tilsidesætte pligten i medfør af fundatsen til at publicere Værket i dets oprindelige form, og da adgang til Værket på et varigt medie er af afgørende betydning for den store personkreds, der studerer Martinus' Værk og lever efter hans verdensopfattelse, har appellanternes handlinger således været berettigede ud fra synspunkter om nødret, nødværge eller negotiorum gestio lignende betragtninger,
- at de appellanterne således via deres offentliggørelse af Værket har varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget,
- at for det tilfælde, at det måtte være landsrettens vurdering, at der ikke er grundlag for en konklusion om at appellanternes handlinger slet ikke udgør en ophavsretlig krænkelse bør landsretten nå frem til, at de foreliggende ansvarsfrihedsgrunde må føre til at erstatningsansvaret bortfalder eller reduceres,
- at som følge af tilstedeværelsen af sådanne objektive ansvarsfrihedsgrunde bør appellanterne følgelig ikke pålægges pligt til at betale rimeligt vederlag endsige erstatning i medfør af ophavsretslovens § 83,
- at som følge af tilstedeværelsen af sådanne objektive ansvarsfrihedsgrunde bør pligten til at betale rimeligt vederlag og erstatning under alle omstændigheder reduceres,

Ad appellanterne er ikke pligtige at betale rimeligt vederlag grundet foreliggende fortolkningsbidrag til fundatsen

- at indstævnte er endvidere afskåret fra at afkræve rimeligt vederlag og erstatning fra appellanterne som følge af disses publicering af Værket, da det meget klart fremgår af de i processkrift C citerede fortolkningsbidrag i form af drøftelser på bestyrelsesmøder i årene forud for Martinus' død, at det var Martinus' udtrykkelige ønske, at fonden skulle være meget tilbageholdende med at retsforfølge ophavsretlige krænkelse af Værket,
- at det her anførte i særdeleshed gælder krænkelse foretaget i en "god mening" (se hertil citerne 001, 003, 004, 006, 0010 og 0023),

- at Martinus i et af de citerede båndudskrifter giver eksemplet, at man ikke ville have noget imod, at en tredjemand udgiver en "popudgave" af Værket,
- at på tilsvarende vis ville Martinus utvivlsomt ikke anse det for en krænkelse af Værket, der skal retsforfølges, at en tredjepart (som i tilfældet med appellanterne i nærværende sag) udgiver Værket i dets originale form i situationen, hvor fonden i strid med fundatsen alene udgiver en "popudgave",
- at indstævnte følgelig er afskåret fra at afkræve rimeligt vederlag og erstatning fra appellanterne som følge af det implicitte samtykke til den skete publicering, der må udledes af fundatsen og de ovenfor citerede fortolkningsbidrag,
- at hertil kommer, at indstævnte, som nævnt, udtrykkeligt via dennes i sagen som bilag 20 fremlagte notat offentliggjort på dennes hjemmeside i marts 2010 på baggrund af en omfattende korrespondance om Åndsvidenskabsforlagets udgivelse af førsteudgaverne af Livets Bog 1-7 afstod fra at foretage yderligere retsforfølgning i anledning af de skete krænkelse og således fraskrev sig retten til at afkræve Åndsvidenskabsforlaget rimeligt vederlag og erstatning i denne anledning,

Ad pålæggelse af pligt til at betale erstatning eller rimeligt vederlag er i strid med menneskeretskonventionens bestemmelser om religions- og ytringsfrihed

- at tilstedeværelsen af de ovenfor beskrevne objektive ansvarsfrihedsgrunde, begrundet i at appellanterne via deres offentliggørelse af Værket har varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget, og som man på grov vis har forsømt at varetage, accentueres, som nævnt, yderligere af, at de foretagne handlinger er foretaget med henblik på at sikre, at den store personkreds der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale,
- at som tidligere anført er det fast antaget, at hensynet til religions- og ytringsfrihed i den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 9 og 10 kan medføre, at en konkret handling ikke er retsstridig på trods af ordlyden af en retsregel, der ellers er gældende,
- at det er, som anført ovenfor, i første række appellanternes synspunkt, at dette bør føre til konklusionen, at deres handlinger slet ikke udgør en ophavsretlig krænkelse,
- at under alle omstændigheder er det appellanternes subsidiære synspunkt, at det forhold, at deres handlinger falder inden for rammerne af religions- og ytringsfrihedens kernebeskyttelse, i hvert fald må bevirke, at pligten til at betale rimeligt vederlag og/ eller erstatning helt bortfalder, eller i hvert fald må bedømmes meget lempeligt,
- at det forhold, at appellanterne alene har foretaget de omtvistede handlinger for at kompensere for indstævnets manglende efterlevelse af dennes pligt til at sikre, at den store personkreds der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale indebærer, sagt med andre ord, at indstævnte, i medfør af principperne i menneskerettighedskonventionens artikel 9 og 10, under de konkrete omstændigheder ikke har krav på rimeligt vederlag,

Ad appellanterne er ikke erstatningsansvarlige, da indstævnte ikke har lidt noget tab

- at appellanterne under alle omstændigheder ikke er pligtige at svare indstævnte erstatning i tillæg til det rimelige vederlag, som denne måtte blive pålagt at betale,
- at indstævnte ikke har lidt noget tab ved de af appellanterne foretagne salg, lige som indstævnte ikke har fremlagt dokumentation for det påståede krav,
- at køberne af de af appellanterne distribuerede eksemplarer af Værket således netop har købt disse frem for de af indstævnte solgte eksemplarer for at få en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale,
- at hertil kommer, at det fremgår af bemærkningerne til lovenes § 4 stk. 5 (der er enslydende med fundatsens § 4 stk. 5) såvel som af de øvrige foreliggende fortolkningsbidrag, at der ikke må tjenes penge på Værket, der skal udgives på den billigst mulige måde, jfr. således blandt andet citat 15 og 31 fra båndudskrifterne fra bestyrelsesmøderne, gengivet i processkrift C, såvel som Henning Laugs notat (bilag 7),
- at vedrørende de i sagen som bilag 74, 79, 84, 103 og 120 fremlagte tabsopgørelser mv. bemærkes, at de ikke er ledsaget af nogen form for dokumentation for de oplyste fortjenester pr. bog/download, som ligger til grund for opgørelsen, endsige dokumentation for, hvorledes den meget betydelige fortjeneste, som der opereres med i bilag 74, harmonerer med den i lovene og fundatsen indeholdte pligt til, at Værket skal sælges billigst muligt, samt det heri indeholdte påbud om, at der ikke må tjenes penge på Værket,
- at Som sagens bilag BS er fremlagt uddrag fra indstævntes tidsskrift KOSMOS fra årene 2010 – 2017, der viser indstævntes regnskabsmæssige hovedtal i de pågældende år,
- at hovedtallene i hvert af de pågældende år viser, at indstævntes indtægter fra bogsalg (forlagsvirksomhed) i væsentlig grad overstiger tallene indeholdt i indstævntes tabsopgørelser,
- at indstævntes mistede indtægter følgelig under alle omstændigheder ses at skulle reduceres væsentligt i forhold hvad der fremgår af tabsopgørelserne.

Særligt til støtte for den nedlagte påstand xi gøres det gældende,

Ad der er ikke grundlag for pålæggelse af solidarisk hæftelse

- at appellanterne skal frifindes for den nedlagte påstand om, at appellanterne in solidum til Fonden skal betale DKK 1.000.000 med tillæg af sædvanlig procesrente fra sagens anlæg til betaling sker, da der ikke er grundlag for pålæggelse af solidarisk hæftelse,
- at appellanterne er uafhængige parter, hvis forskelligartede handlinger er foretaget uafhængigt af hinanden, hvorfor man ikke kan i falde ansvar på et solidarisk grundlag.

Særligt til støtte for den nedlagte påstand x gøres det gældende,

Ad retten bør undlade at give pålæg om fjernelse af eksemplarer fra handlen

- at ophavsretslovens § 84 fastslår, at retten kan pålægge fjernelse af eksemplarer, der krænker en ophavsret fra handlen, samt at udlevere disse til ophavsmanden,
- at det modsætningsvis følger heraf, at retten kan lade være med at give et sådant pålæg, hvis det ikke, henset til de konkrete omstændigheder, skønnes rimeligt,
- at adgangen for retten til at give pålæg om fjernelse af eksemplarer, sagt med andre ord er fakultativ,
- at henset til, at appellanterne via deres offentliggørelse af Værket har varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget, og som man på grov vis har forsømt at varetage – nemlig at sikre, at den store personkreds, der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale - bør landsretten undlade at udnytte den fakultative adgang til at give et sådant pålæg,
- at appellanterne Åndsvidenskabsforlaget og Kosmoslogisk følgelig bør følgelig frifindes for den nedlagte påstand om at de skal fjerne de ulovlige eksemplarer af Det Tredie Testamente, som de hver især er ansvarlige for fra handelen, idet et sådant pålæg grundet de konkrete omstændigheder ikke er rimeligt.

Særligt til støtte for den nedlagte påstand xiii gøres det gældende,

Ad retten bør undlade at give pålæg om offentliggørelse af dommen

- at ophavsretslovens § 84a fastslår, at retten kan pålægge en part, der krænker en ophavsret at offentliggøre dommen, der fastslår dette,
- at det følger modsætningsvist heraf at retten kan lade være med at give et sådant pålæg, hvis det ikke, henset til de konkrete omstændigheder, skønnes rimeligt,
- at adgangen for retten til at give pålæg om offentliggørelse, sagt med andre ord er fakultativ,
- at henset til, at appellanterne via deres offentliggørelse af Værket har varetaget den interesse, som indstævnte efter fundatsen burde have varetaget, og som man på grov vis har forsømt at varetage – nemlig at sikre, at den store personkreds der lever efter Martinus' verdensopfattelse, har en for dem essentiel adgang til det originale kildemateriale - bør retten undlade at udnytte den fakultative adgang til at give et sådant pålæg, idet et sådant pålæg grundet de konkrete omstændigheder ikke er rimeligt.

Særligt på vegne af Åndsvidenskabsforlaget gøres det supplerende gældende,

Ad byretten har begået sagsbehandlingsfejl

- at den mod denne af byretten afsagte udeblivelsesdom kan ankes,
- at kriteriet for at anke en udeblivelsesdom efter rpl. § 369, stk. 4 er påberåbelse af fejl ved sagsbehandlingen,
- at der fra byrettens side er begået sagsbehandlingsfejl, idet appellantens nu afdøde indehaver, Kurt Christiansen, ved den berammede hovedforhandling i sagen den 2. juli 2019 havde dokumenteret lovligt forfald,
- at til trods for dokumentationen for lovligt forfald nægtede Københavns Byret ved kendelse at udsætte hovedforhandlingen den 2. juli 2019, hvilket strider imod domstolens mangeårige faste praksis udviklet med henvisning til retsplejelovens § 360, stk. 7, hvoraf fremgår, at retten kan undlade at tillægge en parts udeblivelse udeblivelsesvirkning, hvis udeblivelsen må antages at skyldes lovligt forfald,
- at konkret medfører den af byretten afsagte dom, at Åndsvidenskabsforlaget er blevet dømt på andres vidneudsagn uden at have haft mulighed for at komme til orde, hvilket udgør en alvorlig krænkelse af dennes retssikkerhed,
- at Åndsvidenskabsforlagets stilling er dermed blevet forringet ved gennemførelsen af den berammede hovedforhandling,
- at foruden at udgøre en alvorlig krænkelse af Åndsvidenskabsforlagets retssikkerhed er byrettens undladelse af at udsætte hovedforhandlingen en krænkelse af appellantens anerkendte retskrav på at få prøvet sin sag i to instanser i henhold til Artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til en retfærdig rettergang,
- at begge forhold er af væsentlig betydning, ikke alene for sagen og hensynet til en rigtig dom, men i særdeleshed for appellantens, der er blevet dømt på andres vidneudsagn, som han på grund af den trufne afgørelse ikke har haft mulighed for at imødegå,
- at det dermed er en grov sagsbehandlingsfejl, som byretten ved den afsagte dom den 19. juli 2019 har begået, og den findes deslige at være i modstrid med mangeårig fast praksis, jfr. således eksempelvis UfR 2011.2259, og
- at Københavns Byrets afgørelse af 19. juli 2019 følgelig bør realitetsbehandles af landsretten som 2. instans, idet der fra byrettens side er begået en grov sagsbehandlingsfejl af væsentlig betydning for sagens forløb og udfald.

København, den 3. maj 2021

Peer B. Petersen

Mogens Dyhr Vestergaard
Advokat (L), LL.M.